

Lähettiläjä / Avsändare

SUOMEN RIISTAKESKUS

Sompiontie 1

00730 HELSINKI

029 431 2001

PÄÄTÖS

Pvm

Nro

06.02.2026

2026-5-000-40106-8

2027-5-000-40106-1

2028-5-000-40106-4

2029-5-000-40106-7

2030-5-000-40106-7

Vastaanottaja / Mottagare

Harri Juhani Kuhalampi

ML 41 B §:N MUKAINEN POIKKEUSLUPA

HAKIJA

0928382-8 Harri Juhani Kuhalampi

HAKEMUS

Hakija on hakenut poikkeuslupaa seuraavasti:

Haettava lupa voimassa 5 vuotta

Eläinlaji ja lupamäärä:

harakka

20 kpl

varis

100 kpl

Eläinlaji ja haettu lupa-aika:

harakka

1.4. - 30.4.

varis

10.3. - 7.5.

Hakemusalue:

Suojattavan paikan nimi

Kuortaneen metsästysseuran peltolinnusto

Lähiosoite

Postinumero

Kaupunki

Pinta-ala

Suojatun alueen tyyppi:

Muu

Kartta johon alue on selkeästi rajattu:

- KuortaneenMS_Ampumapaikat2026.pdf

Selvitys oikeudesta pyydystää tai tappaa hakemuksessa tarkoitettuja eläimiä alueella, jolla hakemuksessa on tarkoitus käyttää:

Poikkeuslupan mukaista pyyntiä harjoitetaan Kuortaneen metsästysseuran vuokraamilla alueilla.

Poikkeusperusteet:

- eläimistön suojelemiseksi

Kielletyt menetelmät:

- Haen lupaa poiketa metsästyslain 33 §:ssä säädetyistä pyyntivälineistä ja

pyyntimenetelmiä koskevista kielloista seuraavasti:
Ääntä synnyttävä koneellinen laite.

Hakemuksen perustelut

Syy siitä, miksi mm. kielletyt pyyntivälineet ja pyyntimenetelmät ovat tarpeen:

- harakka: Ääntä synnyttävän koneellisen laitteen käyttö mahdollistaa poikkeulupapyyntin kohdistamisen tarkoituksenmukaisille peltopyykannan hoidon ydinalueille sekä pistemäisille ampumapaikoille ja mahdollistaa sen käytön siten, että muulle eläimistölle ja asutukselle aiheutuu mahdollisimman vähän häiriötä.
- varis: Ääntä synnyttävän koneellisen laitteen käyttö mahdollistaa poikkeulupapyyntin kohdistamisen tarkoituksenmukaisille peltopyykannan hoidon ydinalueille sekä pistemäisille ampumapaikoille ja mahdollistaa sen käytön siten, että muulle eläimistölle ja asutukselle aiheutuu mahdollisimman vähän häiriötä.

Selvitys hakemuksen perusteena olevasta vahingosta tai muusta perusteesta

Vahingon suuruus:

- harakka: 15000 €
- varis: 21000 €

Selvitys vahingosta:

- harakka: Harakoiden voidaan arvioida aiheuttavan viiden-kymmenen peltopyykesinnän epäonnistumisen vuosittain Kuortaneen metsästysseuran toimialueella. Mikäli käytetään suuntaa antavana kynnysarvona Maa- ja metsätalousministeriön elävän riistan ohjeellisista arvoista antamaa asetusta voidaan todeta peltopyy-yksilön korvattavaksi arvoksi 600 euroa. Mikäli oletetaan, että ilman harakoiden predaatiota talveen asti selvinneiden pyy-yksilöiden määrä olisi viisi kappaletta/poikue ja saalistus kohdistuisi viiteen munapesään, päädytään edellämainittuun vahinkolukuun. Tämä vahinko koituu metsästysseuran riistataloudelle.
- varis: Varisten voidaan arvioida aiheuttavan viiden-kymmenen peltopyykesinnän epäonnistumisen vuosittain Kuortaneen metsästysseuran toimialueella. Mikäli käytetään suuntaa antavana kynnysarvona Maa- ja metsätalousministeriön elävän riistan ohjeellisista arvoista antamaa asetusta, voidaan todeta peltopyy-yksilön korvattavaksi arvoksi 600 euroa. Mikäli oletetaan, että ilman varisten predaatiota talveen asti selvinneiden pyy-yksilöiden määrä olisi viisi kappaletta/poikue ja saalistus kohdistuisi seitsemään munapesään, päädytään edellä mainittuun vahinkolukuun. Tämä vahinko koituu metsästysseuran riistataloudelle.

Keino tai toimenpide:

- harakka: Harakoiden pyyntiä harjoitetaan aktiivisesti kuva- ja houkuttelupyynnillä peltoalueilla normaalin pyyntiajan puitteissa metsästysseuran alueella. Tämän pyynnin saaliina on vuosittain noin 50-100 harakkaa. Lisäksi peltoriistan elinoloja on parannettu muun muassa pienkosteikkoja rakentamalla ja tehokkaalla supikoiran ja ketun pyynnillä.
- varis: Varisten pyyntiä harjoitetaan aktiivisesti kuva- ja houkuttelupyynnillä peltoalueilla normaalin pyyntiajan puitteissa metsästysseuran alueella. Tämän pyynnin saaliina on vuosittain noin 200-300 varista. Lisäksi peltoriistan elinoloja on parannettu muun muassa pienkosteikkoja rakentamalla ja tehokkaalla supikoiran ja ketun pyynnillä.

Toimenpiteen vaikutukset:

- harakka: Peltopyykantojen suojeleminen metsästyslain normaalipyyntiaikojen puitteissa ei ole käytännössä mahdollista tai toimivaa, sillä harakan rauhoitusajan alkaessa peltopyyparvet ovat usein

vielä yhdessä. Huhtikuunpyynti on erittäin tärkeää, jotta parhaisiin peltopyyn poikueympäristöihin voidaan luoda juuri ennen peltopyyn pesintää harakkatyhjiöitä, jotka eivät enää täyty ennen pesinnän alkamista. Ilman poikkeuslupaa kevätaikaiseen harakoiden pyyntiin, ei peltopyyn pesintää voitaisi suojella näillä tarkkaan rajatuilla kohteilla.

Lisäksi on todettava, että Etelä-Pohjanmaan peltopyykannan pesimäalueet on tunnustettu myös valtakunnallisesti merkittäviksi peltopyyalueiksi MMM:n Peltopyykannan hoitosuunnitelmassa.

Kuortaneen metsästysseuralla on aiemmin ollut harakan poikkeuslupa ja pyynti on ollut aktiivista ja keskitetty parhaille peltopyyalueille. Tämä on näkynyt peltopyykannan nousuna, nyt havaittuja parvia on selvästi runsaammin kuin noin 10 vuotta sitten.

Peltopyytilannetta seurataan kartoituksella joka vuosi. Sen avulla selvitetään parvien lukumäärä maanviljelijöiden ja metsästäjien avulla.

Peltopyykanta on runsastunut Kuortaneen alueella, vaikkakin ankara talvi 2024–2025 hieman heikensi lintujen selviytymistä:

- 2020 5 parvea
- 2021 8 parvea
- 2022 11 parvea
- 2023 13 parvea
- 2024 14 parvea
- 2025 9 parvea
- varis: Peltopyykantojen suojeleminen metsästyslain normaalipyyntiaikojen puitteissa ei ole käytännössä mahdollista tai toimivaa, sillä variksen rauhoitusajan alkaessa peltopyyparvet ovat vielä yhdessä. Maalis-huhtikuun ja toukokuun alun pyynti on erittäin tärkeää, jotta parhaisiin peltopyyn poikueympäristöihin voidaan luoda juuri ennen peltopyyn pesintää varistyhjiöitä, jotka eivät enää täyty variksilla ennen pesinnän alkamista. Ilman poikkeuslupaa kevätaikaiseen varisten pyyntiin, ei peltopyyn pesintää voitaisi suojella näillä tarkkaan rajatuilla kohteilla.

Lisäksi on todettava, että Etelä-Pohjanmaan peltopyykannan pesimäalueet on tunnustettu myös valtakunnallisesti merkittäviksi peltopyyalueiksi MMM:n Peltopyykannan hoitosuunnitelmassa.

Kuortaneen metsästysseuralla on aiemmin ollut variksen poikkeuslupa ja pyynti on ollut aktiivista ja keskitetty parhaille peltopyyalueille. Tämä on näkynyt peltopyykannan nousuna, nyt havaittuja parvia on selvästi runsaammin kuin noin 10 vuotta sitten.

Peltopyytilannetta seurataan kartoituksella joka vuosi. Sen avulla selvitetään parvien lukumäärä maanviljelijöiden ja metsästäjien avulla.

Peltopyykanta on runsastunut Kuortaneen alueella, vaikkakin ankaran talvi 2024–2025 hieman heikensi lintujen selviytymistä:

- 2020 5 parvea
- 2021 8 parvea
- 2022 11 parvea
- 2023 13 parvea
- 2024 14 parvea
- 2025 9 parvea

Anna kuvaus poikkeusluvan tai ilmoitusmenettelyn kohteena olevan lintulajin kannan tilasta (yksilömääristä) ja käyttäytymisestä alueella.

Yksilömäärä:

- harakka: 500-700
- varis: 1600-1800

Kuvaus käyttäytymisestä:

- harakka: Harakkakanta on Suomenselän linnusto- teoksen mukaan vahvistunut, sillä se on sopeutunut entistä paremmin pesimään ihmisen vaikutuspiirissä. Kannan voidaan arvioida olevan vähintäänkin vakaa Kuortaneen ympäristössä, sillä Kuortaneen pelto- ja järviolueiden pusikoissa voidaan paikoin havaita kymmenien harakoiden kertymistä yöpuilleen. Lisäksi Kuortaneen vahvan karjatalouden voidaan arvioida ylläpitävän keskivertoa suurempaa harakkapopulaatiota.

Harakat aiheuttavat sekä käytännön havaintojen, että uusimman riistantutkimuksen mukaan merkittäviä pesimätappioita peltolinnustolle. Ulkomaista tutkimustietoa varislintujen pyynnin tärkeydestä peltopyykantojen hoidossa löytyy paljon (Tapper ym.1996, Aebisher ym.2005)

Suomen oloissa harakoiden pesäpredaatio on kiistattomasti osoitettu Heidi Kallioniemen (nyk. Kruger) väitöstyössä (Kallioniemi, H. et al.: Bird quality, origin and predation level affect survival and reproduction of translocated common pheasants *Phasianus colchicus*. Wildlife biology, 21 (5): 269-276.

Käytännön havainnoinnilla Kuortaneen metsästysseuran alueella on saatu samansuuntaisia tuloksia kuin yllä mainitussa tutkimuksessa, varislinnut ovat erittäin merkittävä peltolinnuston, etenkin peltopyyn, pesimätappioita aiheuttava lajiryhmä. Krugerin tutkimuksessa havaittiin, että kahdeksassa päivässä 104:sta koepesästä jopa 39 % tuhoutui. Munarosvoista tehokkaimmiksi osoittautuivat supikoira sekä varislinnut, varis ja harakka. Varislinnut tuhosivat 50% pesistä.

Yllä mainitun tutkimuksen lisäksi variksen ja harakan negatiivinen vaikutus muiden lintulajien pesintään on tunnustettu myös lintudirektiivin ohjeasiakirjassa (s.58-59). Suoran pesäpredaation lisäksi voidaan mainita varislintujen välillinen rooli muun pesimälinnuston pesimämenestyksen heikentäjänä: kuovien ja työttöhyöppien muiden lintujen pesintöjä puolustava rooli on tunnettu ekologinen ilmiö peltoalueilla. Varislintujen saalistus heikentää näidenkin "puolustajalajien" (vrt. naurulokki kosteikoilla) pesimämenestystä peltoalueilla ja heijastevaikutukset tuntuvat koko peltolinnustossa.

Harakan voidaan todeta olevan Kuortaneella paikkalintu, jonka kantaa vähentämällä voidaan poikkeuslupapyynti kohdistaa tarkkaan rajatuille kohteille peltopyyreviirien suojelemiseksi. Näin hakemuksessa on toimittu, eikä voida olettaa, että tarkkaan tietyille alueille rajattu 20 harakan poistaminen olisi uhka alueelliselle harakkakannalle.

- varis: Varis on Suomenselän linnusto- teoksen mukaan Suomenselän yleisin varislintu. Kannan voidaan arvioida olevan vakaa Kuortaneen ympäristössä, sillä Kuortaneen järviolueiden rantamilla ja muun muassa naapurikunnan Nurmon tekojärviolueilla havainnoidaan vuosittain suuriakin, satojen lintujen päivittäisiä variskertymiä. Lisäksi Kuortaneen vahvan karjatalouden voidaan arvioida ylläpitävän keskivertoa suurempaa varispopulaatiota.

Varikset aiheuttavat sekä käytännön havaintojen, että uusimman riistantutkimuksen mukaan merkittäviä pesimätappioita peltolinnustolle. Ulkomaista tutkimustietoa varislintujen pyynnin tärkeydestä peltopyykantojen hoidossa löytyy paljon (Tapper ym.1996, Aebisher ym.2005).

Suomen oloissa varisten pesäpredaatio on kiistattomasti osoitettu Heidi Kallioniemen (nyk. Kruger) väitöstyössä (Kallioniemi, H. et al.: Bird quality, origin and predation level affect survival and reproduction of translocated common pheasants *Phasianus colchicus*. *Wildlife biology*, 21 (5): 269-276.

Käytännön havainnoinnilla Kuortaneen metsästysseuran alueella on saatu samansuuntaisia tuloksia kuin yllä mainitussa tutkimuksessa, varislinnut ovat erittäin merkittävä peltolinnuston, etenkin peltopyyn, pesimätappioita aiheuttava lajiryhmä. Krugerin tutkimuksessa havaittiin, että kahdeksassa päivässä 104 koepesästä jopa 39 % tuhoutui. Munarosvoista tehokkaimmiksi osoittautuivat supikoira sekä varislinnut, varis ja harakka. Varislinnut tuhosivat 50% pesistä. Yllä mainitun tutkimuksen lisäksi variksen ja harakan negatiivinen vaikutus muiden lintulajien pesintään on tunnustettu myös lintudirektiivin ohjeasiakirjassa (s.58-59).

Suoran pesäpredaation lisäksi voidaan mainita varislintujen välillinen rooli muun pesimälinnuston pesimämenestyksen heikentäjänä: kuovien ja työttöhyppien muiden lintujen pesintöjä puolustava rooli on tunnettu ekologinen ilmiö peltoalueilla. Varislintujen saalistus heikentää näidenkin "puolustajalajien" (vrt. naurulokki kosteikoilla) pesimämenestystä peltoalueilla ja heijastevaikutukset tuntuvat koko peltolinnustossa.

PÄÄTÖS

Suomen riistakeskus on päättänyt myöntää poikkeuslupan seuraavasti:

Harakka (2026)	20 kpl	1.4.2026 - 28.4.2026
Harakka (2027)	20 kpl	1.4.2027 - 28.4.2027
Harakka (2028)	20 kpl	1.4.2028 - 28.4.2028
Harakka (2029)	20 kpl	1.4.2029 - 28.4.2029
Harakka (2030)	20 kpl	1.4.2030 - 28.4.2030
Varis (2026)	100 kpl	12.3.2026 - 7.5.2026
Varis (2027)	100 kpl	10.3.2027 - 7.5.2027
Varis (2028)	100 kpl	10.3.2028 - 7.5.2028
Varis (2029)	100 kpl	10.3.2029 - 7.5.2029
Varis (2030)	100 kpl	10.3.2030 - 7.5.2030

Poikkeusedellytys

Metsästyslain 41 b §:n 1 momentin 4 kohta: kasviston ja eläimistön suojelemiseksi

Poikkeuslupa-alue

Kuortaneella peltoalueilla sijaitsevat ampumapaikat liitteen 1 mukaan.

Poikkeuslupa-aika

Päätöksessä mainittujen lajien lupa-aikaa on rajoitettu siten, että eläinsuojelulliset näkökohdat tulisivat lajien pesäpoikasajan osalta mahdollisimman hyvin huomioon otetuiksi.

Pesäpoikasajan alun määrittämisessä on harakan ja variksen kohdalla hyödynnetty Rengastustoimiston keräämää rengastusaineistoa.

Menetelmäpoikkeukset

Pyynnin yhteydessä voidaan poiketa metsästyslain 33 §:n 1 momentin 15 kohdan mukaisesta ääntä synnyttävän koneellisen laitteen käytön

rajoituksesta.

Poikkeuslupa-alueella varisten ja harakoiden pyynnissä saa käyttää ääntä synnyttävää koneellista laitetta tämän päätöksen mukaisena poikkeuslupa-aikana. Tämä poikkeus myönnetään enintään tässä päätöksessä edellä mainitulle vuosittaiselle lupamäärälle.

Ehdot

Tämän poikkeusluvan nojalla voidaan pyydystää Päätös -kohdassa mainitut määrät rauhoittamattomia lintuja edellyttäen, että luvan käyttäjällä on alueella siihen muutoin metsästyslain säännösten edellyttämä oikeus.

Poikkeusluvan saajan on varmistuttava siitä, että luvan käyttäjät omaavat riittävät taidot luvassa tarkoitettujen lintulajien tunnistamiseen.

Poikkeusluvan saajan on ilmoitettava Suomen riistakeskukselle poikkeusluvan nojalla tapahtuneen pyynnin tuloksesta. Ilmoitus tulee tehdä poikkeusluvan voimassaolon päätyttyä seitsemän vuorokauden kuluessa. Jos poikkeuslupa on myönnetty vuotta pidemmäksi ajaksi, ilmoitus on tehtävä kunkin kalenterivuoden päätyttyä seitsemän vuorokauden kuluessa.

Saalisilmoituksessa on mainittava tämän poikkeusluvan numero, tapettujen lintujen määrä, pyyntiaika sekä pyyntipaikan koordinaatit. Lisäksi on ilmoitettava ampujan nimi ja metsästäjännumero.

Saalisilmoitus sekä siihen liittyvä erikseen annettava metsästyksen päättymisilmoitus kuluneen poikkeuslupavuoden osalta tehdään Oma riista -palvelussa, jonka käyttöön löytyy ohje tämän päätöksen liitteestä. Lisätietoa palvelusta on löydettävissä osoitteesta:
<http://riista.fi/riistahallinto/sahkoinen-asiointi/>.

Mikäli Oma riista -palvelun käyttäminen ei ole mahdollista, niin saalisilmoitus voidaan tehdä toimittamalla saalisilmoituslomake postitse (Suomen riistakeskus, LH-kirjaamo, Sompiontie 1, 00730 Helsinki) tai sähköpostitse (saaliit@riista.fi) Suomen riistakeskukselle.

Mikäli pyydystetyt linnut ovat rengastettuja, renkaat ja/tai niiden löytöpaikka- ja aikatiedot on toimitettava luonnontieteellisen keskusmuseon rengastustoimistoon (Rengastustoimisto, PL 17, 00014 Helsingin yliopisto). Ensisijaisesti tiedot ilmoitetaan sähköisesti Luonnontieteellisen keskusmuseon kotisivujen kautta (<https://loydos.luomus.fi/forms/rengasloyto>).

Pyynnissä on muutoin noudatettava mitä metsästyslaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä määrätään. Lisäksi on noudatettava, mitä muussa lainsäädännössä säädetään taikka viranomaisten antamissa päätöksissä tai määräyksissä määrätään sekä niitä yksityisoikeudellisiin sopimuksiin perustuvia ehtoja, jotka on asetettu luvansaajan aluetta koskeviin metsästysoikeuksiin tai -lupiin.

Lintujen tappamisen ohella on pidettävä yllä ennaltaehkäisevien keinojen ja karkotuskeinojen käyttöä ja kehittämistä.

Poikkeusluvan saaja tai luvan käyttäjä on täydessä vastuussa toiminnan organisoimisesta, toiminnasta aiheutuvista kustannuksista ja itselle sekä muille osapuolille mahdollisesti aiheutuvista vahingoista.

Poikkeusluvan saajan on ilmoitettava Suomen riistakeskukselle, jos poikkeusluvan myöntöedellytys ei ole enää voimassa. Ilmoituksen seurauksena poikkeusluvan voimassaolo lakkaa.

Päätöksen perustelut

Sovelletut säännökset

Metsästysasetuksen (666/1993) 25 a §:n mukaan rauhoittamattomat linnut ovat rauhoitettuja seuraavasti:

- 1) varis, harmaalokki, merilokki, kesykyyhky ja räkättirastas Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Lapin maakuntien alueella 1.5.-31.7, Pohjois-Savon ja Pohjois-Karjalan maakuntien alueella 1.4.-31.7. ja muualla maassa 10.3.-31.7;
- 2) harakka Pohjois-Savon, Pohjois-Karjalan, Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Lapin maakuntien alueella 10.4.-31.7. ja muualla maassa 1.4.-31.7;
- 3) naakka 10.3. - 31.7;
- 4) korppi poronhoitoalueella 10.4.-31.7; sekä
- 5) harmaalokkikoloniat koko vuoden.

Rauhoituksesta voidaan poiketa Suomen riistakeskuksen luvalla metsästyslain 41 §:n 1 momentin nojalla 41 b §:ssä säädettyjen edellytysten, jos muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole eikä päätös haittaa lajin suotuisan suojelutason säilyttämistä

- 1) kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi,
- 2) lentoturvallisuuden takaamiseksi,
- 3) viljelmille, kotieläimille, metsille, kalavesille ja vesistöille koituvan vakavan vahingon estämiseksi,
- 4) kasviston ja eläimistön suojelemiseksi tai
- 5) tutkimus- ja koulutustarkoituksessa, kannan lisäämis- ja uudelleenistutustarkoituksessa sekä tehdäkseen mahdolliseksi näitä varten tapahtuvan kasvatuksen.

Suomen riistakeskus voi 41 b §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa myöntää luvan myös poiketa 32 §:ssä säädettyistä moottorikäyttöisten kulkuneuvojen käytön rajoituksista, 33 §:ssä säädettyistä pyyntivälineistä ja pyyntimenetelmiä koskevista kielloista, 34 §:n nojalla annetun valtioneuvoston asetuksen säännöksistä ja 35 §:ssä säädettyistä metsästysaseen kuljettamista koskevista säännöksistä sekä 51 §:n 1 momentissa säädetystä koiran kiinnipitovelvollisuudesta.

Metsästyslain 41 §:n 4 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä poikkeusluvan myöntämisessä noudatettavasta menettelystä, poikkeuslupa- ja liitettävistä määräyksistä, poikkeusluvan nojalla saadun saaliin ilmoittamisesta, poikkeusluvan ajallisesta kestosta ja poikkeamisen edellytysten arvioinnista. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää myös ajankohdista, jolloin 37 §:n mukaisesta rauhoituksesta voidaan poiketa.

Metsästyslaissa säädettyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen (452/2013) 1 §:ssä säädetään poikkeusluvan hakemisesta, 2 §:ssä poikkeusluvan edellytysten arvioinnista, 5 §:ssä poikkeusluvan voimassaoloajasta ja 7 §:ssä poikkeuslupa- ja liittyvästä saaliin ilmoittamisvelvollisuudesta.

Metsästyslaissa säädettyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n 1 momentin mukaan metsästyslain 41 §:ssä tarkoitettua poikkeuslupaa koskevassa hakemuksessa on mainittava poikkeusluvan

kohteena oleva eläinlaji sekä eläinlajin pyydystettävien yksilöiden määrä, jos kyseessä on tietyn yksilön tai tiettyjen yksilöiden pyydystäminen tai tappaminen.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n 2 momentin mukaan, jos hakemus koskee poikkeuslupaa kiellettyjen pyyntivälineiden tai pyyntimenetelmien käyttöön, hakijan on esitettävä hakemuksessaan syy, jonka vuoksi pyynnissä tarvitaan kiellettyä pyyntivälinettä tai pyyntimenetelmää. Hakemus kielletyn pyyntivälineen tai pyyntimenetelmän käyttämiseen voidaan käsitellä yhdessä eläimen pyydystämistä tai tappamista koskevan poikkeusluvan tai ilmoitusmenettelyn kanssa.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:n 1 momentin mukaan Suomen riistakeskuksen on metsästyslain 41 b §:n 1 momentin 1–4 kohdassa säädetyjä luvan myöntämisedellytyksiä arvioidessaan selvitettävä:

- 1) poikkeusluvan kohteena olevan riistaeläinlajin kanta tai kannan tila haetulla poikkeuslupa-alueella, maakunnassa sekä koko valtakunnassa,
- 2) poikkeusluvan kohteena olevan riistaeläinlajin yksilön käyttäytyminen haetulla poikkeuslupa-alueella ja
- 3) tarvittaessa viranomaisten, julkisia hallintotehtäviä hoitavien organisaatioiden ja tutkimuslaitosten tiedot, jotka liittyvät poikkeusluvan hakuperusteeseen.
- 4) toimenpiteet, jotka poikkeusluvan sijasta voitaisiin toteuttaa.

Lisäksi saman pykälän 3 momentin mukaan Suomen riistakeskuksen on kirjattava selvityksen keskeiset tulokset poikkeuslupapäätökseen.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n 1 momentin mukaan poikkeuslupa voidaan myöntää vain sille rajatulle alueelle, jolla metsästyslain 41 b §:ssä säädetyt poikkeusluvan myöntämisedellytykset täyttyvät.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 5 §:n 3 momentin mukaan poikkeusluvut ovat voimassa määräajan, jonka on vastattava poikkeusluvan tarkoitusta ja joka voi olla enintään viisi vuotta. Poikkeuslupa voidaan myöntää vuotta pidemmäksi ajaksi vain:

- 1) pysyvästi perustetulle kohteelle,
- 2) eläimistön suojelemisen perusteella,
- 3) tutkimusperusteella tai
- 4) luonnonhoitohankkeen yhteydessä.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 5 §:n 4 momentin mukaan poikkeusluvan saajan on ilmoitettava Suomen riistakeskukselle, jos vuotta pidemmäksi ajaksi myönnetyn poikkeusluvan myöntämisedellytys ei ole enää voimassa. Ilmoituksen seurauksena poikkeusluvan voimassaolo lakkaa. Ilmoitukseen on liitettävä 7 §:ssä tarkoitettu saalisilmoitus vielä ilmoittamatta olevalta kalenterivuodelta.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 7 §:n 2 momentin mukaan pyynnin tuloksesta on ilmoitettava Suomen riistakeskukselle poikkeusluvan voimassaolon päätyttyä seitsemän vuorokauden kuluessa. Jos poikkeuslupa on myönnetty vuotta pidemmäksi ajaksi, ilmoitus on tehtävä kunkin kalenterivuoden päätyttyä seitsemän

vuorokauden kuluessa. Saman pykälän 3 momentin mukaan ilmoituksessa on mainittava pyydystettyjen eläinten määrä ja pyyntipaikan koordinaatit. Lisäksi metsästyslain 38 b §:n mukaan on saalisrekisteriin ilmoitettava myös metsästäjän nimi ja metsästäjännumero sekä pyydystämisestä koskeva aika.

Poikkeusluvan kohteena olevan eläinlajin kanta tai kannan tila haetulla poikkeuslupa-alueella, maakunnassa sekä koko valtakunnassa

Harakoita esiintyy Suomessa, Etelä-Pohjanmaalla ja hakemusalueella yleisesti. Harakan pesimäkannan keskikooksi (keskikanta) on arvioitu valtakunnallisesti 140000 paria ja kannanmuutos on laskeva (Lehikoinen ym. 2025: Suomen lintujen pesimäkantojen koot ja viimeaikaiset kannanmuutokset. - Linnut vuosikirja 2024: 16-25). Harakoita esiintyy alueella The European Breeding Bird Atlas mukaan ruudussa 34VFQ1 runsaasti, 100-999 paria ja pesii varmuudella (<https://ebba2.info/maps/species/Pica-pica/ebba2/abundance/>). Saadun selvityksen mukaan harakoita esiintyy hakemusalueella huomattavassa määrin, ainakin 500-700 yksilöä.

Variksia esiintyy yleisesti Suomessa, Etelä-Pohjanmaalla ja hakemusalueella. Variksen pesimäkannan keskikooksi (keskikanta) on arvioitu valtakunnallisesti 130000 paria ja kannanmuutos on laskeva (Lehikoinen ym. 2025: Suomen lintujen pesimäkantojen koot ja viimeaikaiset kannanmuutokset. - Linnut vuosikirja 2024: 16-25). Variksia esiintyy alueella The European Breeding Birds Atlas mukaan ruudussa 34VFQ1 runsaasti, 1000-9999 paria ja pesii varmuudella (<https://ebba2.info/maps/species/Corvus-corone/ebba2/abundance/>). Saadun selvityksen mukaan variksia esiintyy hakemusalueella ainakin 1600-1800 yksilöä.

Poikkeusluvan kohteena olevan eläinlajin yksilön käyttäytyminen haetulla poikkeuslupa-alueella;

Saadun selvityksen mukaan varikset ja harakat aiheuttavat sekä käytännön havaintojen, että uusimman riistantutkimuksen mukaan merkittäviä pesimätappioita peltolinnustolle.

Käytännön havainnoinnilla Kuortaneen metsästysseuran alueella on saatu samansuuntaisia tuloksia kuin hakemuksessa mainituissa tutkimuksissa, varislinnut ovat erittäin merkittävä peltolinnuston, etenkin peltopyyn, pesimätappioita aiheuttava lajiryhmä. Varislinnuista varis ja harakka ovat aiheuttaneet suurimmat pesintätappiot.

Edellä mainitun perusteella Suomen riistakeskus katsoo, että vahinkotilanne täyttää metsästyslain 41 b §:n 1 momentin vaatimukset rauhoittamattomien lintujen rauhoitusajoista poikkeamiseksi.

Viranomaisten, julkisia hallintotehtäviä hoitavien organisaatioiden ja tutkimuslaitosten tiedot, jotka liittyvät poikkeusluvan hakuperusteeseen, ei ole erikseen selvitetty asian ollessa niin ilmeinen.

Muun tyydyttävän ratkaisun käyttö

Kuortaneen peltoalueet ovat yksi valtakunnan tärkeimmistä itäisen peltopyykannan (*Perdix perdix lucida*) pesimäalueista. Sen valtakunnallista merkitystä kuvataan muun muassa Suomen peltopyykannan hoitosuunnitelmassa (MMM, 2007).

Hakemusalue on tärkeää itäisen peltopyykannan pesimä- ja elinaluetta. Alueella pydetään varislintuja aktiivisesti myös rauhoitusajan ulkopuolella, mutta se ei ole yhtä tehokas tapa suojella peltopyiden pesintää kuin pesintäaikainen varsilintujen pyynti. Peltopyykannan tila vaihtelee vallitsevien sääolosuhteiden ja vuotuisten vieraspeto- sekä varislintujen määrän takia. Hakemuksen mukaan viime vuosina peltopyyparvia on havaittu enemmän ja laajemmalla alueella, johon on vaikuttanut aiemmin voimassa ollut varislintujen poikkeuslupa ja muu peltopyykantaa auttava toiminta. Hakemuksen mukaan peltopyyparvia on havaittu Kuortaneella seuraavasti: 2020 5 parvea, 2021 8 parvea, 2022 11 parvea, 2023 13 parvea, 2024 14 parvea ja 2025 9 parvea. Ankara talvi 2024–2025 hieman heikensi lintujen selviytymistä.

Lisäksi alueella harjoitetaan aktiivista pienpetopyyntiä ja metsästetään varislintuja myös niiden rauhoitusajan ulkopuolella. Metsästysseura on hoitanut peltopyyn elinympäristöä kokonaisvaltaisesti.

Varislintuja on pyydetty aiemman poikkeuslupan myötä sekä myös rauhoitusajan ulkopuolella. Kokemusten mukaan varislintujen keväinen pyynti tärkeimmiltä peltopyiden pesimispaikoilta on tehokas keino auttaa peltopyykantaa.

Ampumapaikat on valittu alueen tärkeimmille peltopyyn lisääntymiskohteille.

Metsästyslain 3 §:n mukaan riistanhoidolla tarkoitetaan toimintaa, jonka tarkoituksena on riistaeläinkantoja säätelemällä, riistaeläinten elinolosuhteet turvaamalla tai niitä parantamalla taikka muulla tavalla lisätä, säilyttää tai parantaa riistaeläinkantaa ja eri eläinkantojen välistä tasapainoa. Riistanhoidollisilla toimenpiteillä pyritään esimerkiksi auttamaan riistaeläimiä vaikean kauden yli, joka voi olla talvi tai kuten tässä tapauksessa lintujen pesimäkauden muninta- ja poikasvaihe. Näitä riistanhoidollisia toimenpiteitä ovat muun muassa pienpetojen ja ns. rauhoittamattomien lintujen, kuten varisten ja harakoiden pyynti. Tällöin toimitaan erityisesti metsästyslain 3 §:ssä säädetyn mukaisesti eli lisätään, säilytetään tai parannetaan riistaeläinkantaa ja eri eläinkantojen välistä tasapainoa. Suomen riistakeskus toteaa lisäksi, että hakemuksessa tarkoitetut lajit ovat metsästyslain 5 §:n mukaisia lajeja, jolloin Suomen riistakeskus on asiassa toimivaltainen.

Suomen riistakeskus toteaa olevan yleisessä tiedossa ja myös eri tutkimuksin ja selvityksin on osoitettu kiistattomasti rauhoittamattomien lintujen, kuten variksen ja harakan vaikutus muiden lintulajien pesinnän tulokseen. Tämä asia tunnustetaan myös lintudirektiivin ohjeasiakirjassa (s. 58 - 59) mm. seuraavasti:

Direktiivin 9 artiklan 1 kohdan a alakohdan neljäs poikkeusperuste koskee kasviston ja eläimistön suojelua. Eläinten tai kasvien tyyppejä ei määritellä, mutta vaikuttaisi siltä, ettei niillä tarkoiteta 9 artiklan 1 kohdan a alakohdan muiden säännösten alaan kuuluvia taloudelliseen etuun liittyvää kasvistoa ja

eläimistöä. Kaikkein perustelluinta poikkeuksien soveltaminen on varmasti harvinaisten tai uhanalaisten lajien kantojen säilyttämisen yhteydessä, mutta se ei rajoitu ainoastaan tällaisiin lajeihin. Lisäksi ennen poikkeuksen soveltamista ei tässä tapauksessa näytä olevan tarpeen osoittaa vakavan vahingon todennäköisyyttä.

Linnut voivat vahingoittaa kasvistoa ja eläimistöä saalistamisen, kasvuston syömisen, tuhoamisen, tallaamisen, kertyvien ulosteiden jne. välityksellä. Tästä syytetään melko pientä määrää lajeja, esimerkiksi harmaalokkia (*Larus argentatus*), varista (*Corvus corone*) ja harakkaa (*Pica pica*). Pitkäaikaiset vaikutukset muiden kasvien tai eläinten kantoihin ovat todennäköisesti ainoastaan paikallisia. Jokaista tapausta on harkittava perusteellisesti, ja päätös on tehtävä suojeluviranomaisten kuulemisen pohjalta. Päätökset on tehtävä parhaan käytettävissä olevan tieteellisen tiedon pohjalta.

Tapauksissa, joissa suojelun tarpeeseen liittyy pakottavia tekijöitä, voidaan harkita sääntelyä (johon voi sisältyä metsästys). Siksi vaikuttaa siltä, että lintujen sääntely voi olla asianmukainen hallintatoimi, jolla vähennetään tehokkaasti tiettyjen lintulajien kielteisiä vaikutuksia haavoittuvaan kasvistoon ja eläimistöön, ainoastaan suojeluviranomaisten tai heidän edustajiensa määrittelemissä erityistilanteissa ja asianmukaisella maantieteellisellä tasolla toteutettuna.

Suomen riistakeskus korostaa lintudirektiivin ohjeasiakirjaan viitaten sitä, että yleisenä kansainvälisenä tutkimustuloksena on todettu, että ns. petokontrollilla (nisäkäs- ja lintupetojen pyynti) saadaan positiivisia vaikutuksia kohdelintulajien munien kuoriutumistulokseen (esim. Cote ja Sutherland 1997). Samaisen kokoomatutkimuksen mukaan petokontrolli lisäsi merkittävästi myös kohdelintulajien syystiheyksiä. Näin ollen tässä hakemuksen mukaisessa tapauksessa on selvää, että poikkeusluvan nojalla tapahtuvalla varisten ja harakoiden pyynnillä on positiivista vaikutusta hakemusalueella pesiviin lintulajeihin, kuten peltopyy jne. Suomen riistakeskus katsoo lisäksi, että hakemuksen mukaisessa tapauksessa ei ole tarpeen tarkastella laajasti yksittäisten predaation kohteena olevien lajien tilannetta, koska poikkeusluvan nojalla toteutettu pyynti vaikuttaa variksia ja harakoita alueella vähentävästi eli samalla pienentää niiden aiheuttamaa saalistuspainetta alueella pesivien lintulajien muniin ja poikasiin.

Suomen riistakeskus toteaa, että harakan vaikutusta lintujen pesintään on tutkittu mm. Ruotsissa (Roos 2004). A.o. tutkimuksen mukaan sekä varis että harakka vaikuttavat muiden lintujen pesäpaikan valintaan ja poikastuottoon. Andrén (1992) on puolestaan tutkinut varislintujen pesäsaalistusta erilaisissa ympäristöissä ja todennut tutkimuksessaan, että variksella ja harakalla on kummallakin selkeitä pesäpredaatiovaikutuksia erilaisissa ympäristöissä. Myös viimeaikaisten kotimaisten, riistakameroiden avulla toteutettujen tutkimusten (Krüger ym. 2018 sekä Holopainen ym. 2020a) mukaan varis ja harakka ovat merkittäviä maassa pesivien lintulajien pesäpredaattoreita etenkin maatalousympäristöissä. Lisäksi tuoreen keinopesiä hyödyntäneen tutkimuksen (Holopainen ym. 2020b) mukaan lintupetojen rikkomat munat mahdollisesti houkuttelevat paikalle edelleen nisäkäspetoja lisäten potentiaalisesti pesävahinkoja sekä hautovien emojen kuolleisuusriskiä ja näiden takia myös pesän hylkäämisriskiä.

Opportunistina harakka voi lisääntymisaikana kuitenkin toisinaan tappaa myös aikuisia lintuja. Tämä on osoitettu mm. tutkimuksessa Fernandez-

Juricic ym. 2004. Tutkimuksessa harakoiden havaittiin tappavan monien lajien aikuisia lintuyksilöitä, jopa aikuisia kesy- ja sepelkyyhkyjä. Tällöin on pidettävä selvänä, että sanotut vaikutukset voivat kohdistua ainakin pienikokoisiin ja eri-ikäisiin vesilintuyksilöihin ja vaikkapa pyyn eri-ikäisiin yksilöihin tai pieniin muiden metsäkanalintujen poikasiin.

Suomen peltopyykannan hoito pohjautuu 15.1.2008 vahvistettuun Suomen peltopyykannan hoitosuunnitelmaan. Hoitosuunnitelmassa määritellään toimenpiteet, joilla peltopyykannan taantuminen voidaan pysäyttää ja joita elinkykyisyyden säilyminen vaatii. Hoitosuunnitelman tavoitteena on parantaa peltopyiden elinoloja suomalaisilla peltoalueilla ja palauttaa luonnonvaraisesti lisääntyvä ja elinvoimainen alkuperäistä itäistä peltopyyalalajia edustava kanta maamme viljelyalueille. Tavoite toteutetaan erilaisten toimenpidekokonaisuuksien yhteisvaikutuksella. Toimenpiteitä esitetään muun muassa elinympäristöjen parantamisesta, maatalouden ympäristötukien hyödyntämisestä, pienpetokantojen kontrolloinnista, kannanhoitomielessä suoritetusta tarhaamisesta ja istutuksesta, lajin alalajipuhautauden turvaamisesta, metsästyksestä, kannan seurannasta, tutkimuksesta ja sen kehittämisestä, sekä koulutuksesta, neuvonnasta, tiedotuksesta, metsästyksen valvonnasta, eri tahojen välisestä yhteistyöstä ja kannanhoidon vastuista.

Toteutettavilla toimenpiteillä otetaan huomioon taloudelliset ja sosiaaliset vaatimukset sekä alueelliset ja paikalliset erityispiirteet.

Hoitosuunnitelmassa on toimenpideosio (kappale 12.3 Pienpeto- ja varislintukantojen kontrollointi, s. 59 - 60), jossa kiinnitetään erityistä huomiota varislintukantojen kontrollointiin. Suomen riistakeskus katsoo, että hakijan tarkoittama ja tällä poikkeuslupapäätöksellä sallittu toiminta edistää osaltaan peltopyykannan hoitosuunnitelman toteuttamista.

Suomen riistakeskus toteaa lisäksi, että korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisussa (30.3.2007, taltionumero 873) on jo aiemmin vahvistettu se, että lintudirektiivi mahdollistaa perustellusta syystä ajallisesti ja alueellisesti rajatusti poikkeuslupan nojalla tappaa variksia ja harmaalokkeja eläimistön suojelemistarkoituksessa. Näin on todettu myös toisessa korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisussa (30.3.2007, taltionumero 875), joka koski variksia, harakoita, harmaalokkeja ja merilokkeja. Edelleen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisussa (4.2.2014 taltionumero 286), joka koski varista ja harakkaa sekä ratkaisussa (4.2.2014 taltionumero 287), joka koski harmaalokkia ja merilokkia, sekä ratkaisussa (13.8.2014, taltionumero 2369), joka koski varista, harakkaa ja harmaalokkia, on vahvistettu ao. lajien pyynti eläimistön suojelemistarkoituksessa. Tällä päätöksellä myönnetty poikkeuslupa ei poikkea poikkeuslupahakemuksessa esitetyiltä lähtökohdiltaan olennaisella tavalla edellä mainituissa korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisuissa olleista tilanteista. Lisäksi Suomen riistakeskus toteaa, että tähän tapaukseen ei voida soveltaa korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisua (15.1.2014, taltionumero 80), jossa todettiin, ettei hakija ollut esittänyt perusteita korpin, kanahaukan ja närhen, jotka ovat luonnonsuojelulailla rauhoitettuja lajeja ao. hakemusalueella, pyyntiin eläimistön suojelemisen perusteella.

Niin ikään edellä jo käsitellyssä komission lintudirektiivistä laatimassa ohjeasiakirjassa todetaan, joskin viljelmille koituvan vakavan vaaran estämistä käsittelevässä asiayhteydessä, että vahinkojen estämisen maksimoimiseksi vahinkoja aiheuttavien lintujen sääntelytoimet ovat todennäköisesti tehokkaimmillaan silloin, kun kanta on pienimmillään ja

tilalle tulevien lintujen määrä on mahdollisimman pieni - yleensä tämä on pesimäkausi tai pesimistä edeltävä kausi. Tämä toteutuu myös tässä päätöksessä.

Hakemuksen eri käsittelyvaiheissa saadun selvityksen mukaan, jota voidaan pitää riittävän yksityiskohtaisena ja vaikutusten osalta riittävästi todennettuina, lintujen tappaminen ampumalla on hakemuksessa tarkoitetuilla alueilla ainoa tyydyttävä ratkaisu peltokan lintujen pesien ja poikasten suojelemiseksi. Poikkeus on siten tarpeen kyseisten lintulajien muulle eläimistölle, erityisesti riistalajien ja erinäisten suojelun tarpeessa olevien lintulajien poikasten ja munien suojelemiseksi. Poikkeus on siten tarpeen eläimistön suojelemiseksi. Lisäksi poikkeusluvassa on määritelty se lajikohtainen enimmäismäärä lintuyksilöitä, jotka kyseisinä rajattuina aikoina saadaan ampua eläimistön suojelemiseksi hakemuksessa tarkoitettulla rajatulla alueella.

Suomen riistakeskus katsoo asiassa toimivaltaisena päätöksentekijänä edellä olevan ja hakemuksessa esitetyn perusteella, että poikkeusluvan myöntämiselle eläimistön suojelemistarkoituksessa on sekä juridiset että tieteellisiin tutkimuksiin perustuvat biologiset perusteet.

Suomen riistakeskus toteaa lisäksi, että hakemuksessa tarkoitettut lajit ovat metsästyslain 5 §:n mukaisia lajeja, jolloin Suomen riistakeskus on asiassa toimivaltainen.

Suomen riistakeskuksen näkemyksen mukaan muuta ratkaisua voidaan pitää tyydyttävänä vain, mikäli se on tehokas eli vähentää merkittävästi vakavaa vahinkoa. Toisaalta tyydyttävän ratkaisun tulee olla myös taloudellisesti ja muutoinkin toteuttamiskelpoinen.

Edellä olevan perusteella Suomen riistakeskus katsoo, ettei rauhoituksesta poikkeamiselle ole muuta tyydyttävää ratkaisua.

Suotuisa suojelutaso

Tämä poikkeuslupapäätös on tehty variksen ja harakan kannantilat huomioon ottaen, jolloin poikkeamisella ei haitata lajien suotuisan suojelutason säilyttämistä tai palauttamista. Varis on runsaslukuinen ja sen suojelun taso on suotuisa. Harakka on ollut runsaslukuinen laji, ja sen suojelun taso on ollut suotuisa. Tuoreimmassa uhanalaisarviossa vuodelta 2019 harakka on kuitenkin luokiteltu silmälläpidettäväksi lajiksi sen kannan taantumisen vuoksi. Tästä syystä päätöksellä on vähennetty lajille myönnettyä lupamäärää haetusta. Tällä poikkeuslupapäätöksellä sallitun rauhoituksesta poikkeaminen ei millään tavoin haittaa variksen suotuisan suojelutason säilyttämistä eikä sen katsota haittaavan harakan suotuisan suojelun tason säilymistä tai sen palauttamista.

Poikkeuslupa-aika

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 5 §:n 2 momentin mukaan poikkeusluvut ovat voimassa määräajan, jonka on vastattava poikkeusluvan tarkoitusta ja voi olla enintään viisi vuotta. Poikkeuslupa voidaan myöntää vuotta pidemmäksi ajaksi vain:

- 1) pysyvästi perustetulle kohteelle;
- 2) eläimistön suojelemisen perusteella;
- 3) tutkimusperusteella; tai joka
- 4) luonnonhoitohankkeen yhteydessä.

Metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen 5 §:n 3 momentin mukaan poikkeuslupan saajan on ilmoitettava Suomen riistakeskukselle, jos vuotta pidemmäksi ajaksi myönnetyn poikkeuslupan myöntämisedellytys ei ole enää voimassa. Ilmoituksen seurauksena poikkeuslupan voimassaolo lakkaa.

Poikkeuslupaa haetaan eläimistön suojelemisen perusteella. Poikkeuslupa on myönnetty viideksi vuodeksi, koska kyseessä olevat linnut aiheuttavat merkittävää haittaa muiden lintulajien pesinnälle ja poikastuotolle, ja tilanne on vuodesta toiseen jatkuva.

Päätöksessä mainittujen lajien lupa-aikaa on rajoitettu siten, että eläinsuojelulliset näkökohdat tulisivat lajien pesäpoikasajan osalta mahdollisimman hyvin huomioon otetuiksi.

Pesäpoikasajan alun määrittämisessä on harakan ja variksen kohdalla hyödynnetty Rengastustoimiston keräämää rengastusaineistoa.

Poikkeamisaikaa on rajattu alkamaan haettua myöhemmäksi, jotta maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan ratkaisujen (esim. Dnro. 143/4/2012, 19.7.2012, Dnro. 103/4/2011, 10.11.2011, Dnro. 104-105/4/2011, 17.11.2011 ja Dnro. 275/4/2008, 20.11.2008) mukainen valitusaika ehtii kulua ennen päätöksen täytäntöönpanoa. Harkinnassa on otettu huomioon myös Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisut (mm. 4.2.2014 nro 286) sekä apulaisoikeuskanslerin ratkaisu Dnro. OKV/931/1/2012 12.2.2014.

Poikkeuslupa-ajat ilmenevät Päätös-kohdasta.

Sallittu pyynnin määrä

Suomen riistakeskus katsoo, että hakija on mitoittanut hakemansa poikkeuslupamäärän sopivaksi ja riittäväksi hakemuksessa kuvatun ongelman vähentämiseksi.

Lisäksi on huomioitu se seikka, että rauhoittamattomia lintuja voidaan vähentää niiden rauhoitusaikojen ulkopuolella.

Tieteellisissä tutkimuksissa on osoitettu, että harakat aiheuttamat vahingot maassa pesivien lintujen pesinnälle voivat olla merkittäviä. Tämän vuoksi Suomen riistakeskuksen näkemyksen mukaan mahdollisimman tehokas harakkakannan säätely on tarpeellista, ja määrällisesti rajattu poikkeamismahdollisuus on tässä kyseisessä tapauksessa perusteltua. Pelkästään rauhoitusajan ulkopuolella tapahtuvalla harakoiden pyynnillä ei tässä vahinkotapauksessa pystyittäisi vähentämään alueella vesilintujen ja peltokanalintujen pesintäaikana liikkuvia harakoita riittävästi.

Rajattu alue

Metsästyslaissa säädetystä poikkeusluvasta annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n 1 momentin mukaan poikkeuslupa myönnetään vain sille rajatulle alueelle, jolla metsästyslain 41 b §:ssä säädetty poikkeusluvan myöntämisedellytykset täyttyvät.

Suomen riistakeskus katsoo edellytysten täyttyvän siten, että poikkeuslupa voidaan myöntää haetun alueen ampumapaikoille kohdistuen mahdollisimman hyvin akuuttia ongelmaa aiheuttaviin lintuysilöihin.

Suomen riistakeskus katsoo edellytysten täyttyvän siten, että poikkeuslupa voidaan myöntää Päätös-kohdassa ilmenevän alueen ampumapaikoille liitteen 1 mukaisesti.

Menetelmäpoikkeukset

Suomen riistakeskus katsoo, että pyynnin yhteydessä voidaan poiketa päätöksen mukaisesti metsästyslain 33 §:n 1 momentin 15 kohdan mukaisesta ääntä synnyttävän koneellisen laitteen käytön rajoituksesta. Ääntä synnyttävän koneellisen laitteen käyttö mahdollistaa tarkoituksenmukaisen pyynnin toteuttamisen sekä lintujen houkuttelun paikkoihin, joissa pyynnin järjestäminen on tarkoituksenmukaisinta ottaen huomioon alueen muun käytön ja eläimistön. Ääntä synnyttävän koneellisen laitteen käyttö on sallittua Päätös-kohdassa ilmenevän alueen ampumapaikoille liitteen 1 mukaisesti.

Natura-arvioinnin tarveharkinta

Luonnonsuojelulain 34 §:n mukaan Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja ei saa merkittävästi heikentää.

Hakemusalueet eivät sisälly Natura 2000 -rajauksiin. Hakemusalueen ampumapaikoista lähimmät sijaitsevat yli 7 km:n etäisyydellä lähimmästä Natura 2000 -alueesta (Larvanneva FI0800027, SAC/SPA). Suomen riistakeskus katsoo, että hakemuksessa esitetty ja tällä päätöksellä sallittu toiminta ei luonnonsuojelulain 35 §:n 1 momentin sanamuodon mukaisesti todennäköisesti merkittävästi heikennä valtioneuvoston Natura 2000 -verkostoon sisällytetyn alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Kyseessä ei ole myöskään sellainen toiminta alueen ulkopuolella, jolla todennäköisesti olisi alueelle ulottuvia merkittäviä haitallisia vaikutuksia. Näin ollen luonnonsuojelulain 35 §:n mukaista vaikutusarviota ei ole tarpeen tehdä. Asiassa ei ole myöskään sellaisia syitä, joiden vuoksi olisi tarpeen pyytää lupa- ja valvontaviraston lausuntoa.

Loppuyhteenveto

Hakijalle myönnetään lupa poiketa harakan ja variksen rauhoituksesta, metsästyslain 41 b §:n 1 momentin 4 kohdan mukaisesti eläimistön suojelemiseksi, koska muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole.

Lisäksi hakijalle myönnetään lupa poiketa metsästyslain 33 §:ssä säädetystä pyyntivälineistä ja pyyntimenetelmistä koskevista kielloista

seuraavasti:

Poikkeuslupa-alueella varisten ja harakoiden pyynnissä saa käyttää ääntä synnyttävää koneellista laitetta tämän päätöksen mukaisena poikkeuslupa-aikana.

Edellä mainituilla perusteilla ja ottaen huomioon oikeusohjeissa mainitut säännökset Suomen riistakeskus on tehnyt päätöskohdasta ilmenevän päätöksen lupaehdoissa mainituin rajoituksin.

Päätöksen täytäntöönpano

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 122 §:n 3 momentin mukaan päätös voidaan panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana myös, jos laissa niin säädetään tai jos päätös on luonteeltaan sellainen, että se on pantava täytäntöön heti tai jos päätöksen täytäntöönpanoa ei yleisen edun vuoksi voida lykätä.

Riistahallintolain (158/2011) 31 §:n 2 momentin mukaan yksittäistä lupaa koskeva Suomen riistakeskuksen päätös voidaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta. Suomen riistakeskus katsoo, että tämä päätös on luonteeltaan sellainen, että se voidaan panna täytäntöön vasta valitusajan kuluttua.

Suomen riistakeskus katsoo, että päätöksen täytäntöönpanon lykkäytymisestä voi aiheutua haittaa luvansaaajalle, mutta ottaen huomioon tapauksen selvitetty vahinkotilanne ja muut olosuhteet, aiheutuvaa haittaa ei ole pidettävä kohtuuttomana. Edellä olevan perusteella tämä Suomen riistakeskuksen päätös voidaan panna täytäntöön vasta päätöksessä mainitusta ajankohdasta lukien. Riistahallintolain 31 §:n 2 momentin nojalla muutoksenhakuviranomainen voi kuitenkin kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Oikeusohjeet

Päätöstä tehtäessä on sovellettu seuraavia oikeusohjeita: metsästyslain (615/1993) 32 §:n 1 ja 2 momentti, 33 §:n 1 momentti, 34 §, 35 §:n 1 ja 2 ja 3 momentti, 38 b §, 41 §:n 1 ja 3 momentti, 41 b §:n 1 momentti ja 51 §:n 1 momentti, riistahallintolain (158/2011) 8 §:n 4 momentti ja 31 §:n 2 momentti, oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 122 §:n 3 momentti, luonnonsuojelulain (9/2023) 34 § ja 35 §:n 1 momentti, metsästysasetuksen (666/1993) 25 a §, metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen (452/2013) 1 §:n 1 ja 2 momentti, 2 §:n 1 ja 3 momentti, 4 §, 5 §:n 3 ja 4 momentti ja 7 §:n 2 ja 3 momentti, valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §, 11 § ja 11 b §, Suomen riistakeskuksen ja riistanhoitoyhdistysten julkisten hallintotehtävien maksuista vuosina 2026 ja 2027 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1218/2025) 1 §.

Muutoksenhaku

Suomen riistakeskuksen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta alueella toimivaltaiselta hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Käsittelymaksun määräämisen osalta valittaja voi vaatia valtion maksuperustelain (150/1992) 11 b §:n nojalla oikaisua Suomen riistakeskukselta. Oikaisuvaatimusosoitus on päätöksen liitteenä.

LISÄTIEDOT

Lisätietoja päätöksestä antaa:

Janne Kotanen 0294312272 janne.kotanen@riista.fi

SUOMEN RIISTAKESKUS
Julkiset hallintotehtävät

Marko Paasimaa
Lupahallintopäällikkö

Janne Kotanen
Riistasuunnittelija

Päätös on allekirjoitettu koneellisesti riistahallintolain (158/2011) 8 §:n 5 momentin nojalla.

Päätös hakijalle sähköisen palvelun kautta.

JAKELU

Tiedoksi:
KUORTANEEN RIISTANHOITOYHDISTYS
POHJANMAAN POLIISILAITOS
POHJANMAAN POLIISILAITOS, TILANNEKESKUS
SUOMEN LUONNONSUOJELULIITTO POHJANMAAN PIIRI
SUOMENSELÄN LINTUTIETEELLINEN YHDISTYS
LUONNONSUOJELUYHDISTYS TAPIOLA-POHJANMAA RY

MAKSU

Käsittelymaksu 70.00 EUR

LIITTEET

LIITE 1: Lupa-alue
LIITE 2: Oma riista -ohje

VALITUSOSOITUS

(Riistahallintolaki 31.1 §)

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite).

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.
- asiamiehen valtakirja, jollei oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa toisin säädetä

Valituksen tekeminen ja valitusajanka

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan annetun tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta ilmene
- jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, sen katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä
- jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee saantitodistuksesta
- jos päätös on luovutettu asianomaiselle, asianomaisen asiamiehelle tai lähetille, tiedoksisaantipäivä ilmenee päätöksessä olevasta leimasta
- jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa toimivaltaiselle hallintotuomioistuimelle. Valituksen voi toimittaa hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti, lähetin tai asiamiehen välityksellä. Valituksen voi toimittaa myös postitse, sähköpostitse tai telekopiona hallinto-oikeuden kirjaamoon, tai sähköisen asiointipalvelun kautta (<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>). Valitusasiakirjojen on oltava perillä hallinto-oikeudessa valitusajan viimeisenä päivänä klo 16.15 mennessä. Postittaminen tai muu toimittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusajaka jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän viraston aukioloajan päättymiseen.

Käsittelymaksu

Hallinto-oikeuden päätöksistä voidaan periä oikeudenkäyntimaksu tuomioistuinmaksulain (1455/2015, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>) mukaisesti. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy <https://oikeus.fi/tuomioistuimet/fi/index/asiointijulkisuus/maksut/oikeudenkayntimaksuthallinto-oikeudessa.html>.

Hallinto-oikeuden osoite

Postiosoite: Vaasan hallinto-oikeus, PL 204, 65101 Vaasa
 Käyntiosoite: Vaasan hallinto-oikeus, Korsholmanpuistikko 43, 4. krs., Vaasa
 Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
 Puhelin: 029 56 42780 Faksi: 029 56 42760

OIKAISUVAATIMUSOSOITUS

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §:n sekä Suomen riistakeskuksen ja riistanhoitoyhdistysten julkisten hallintotehtävien maksuista vuosina 2026 ja 2027 annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1218/2025) 1 §:n perusteella määrätyn maksun määrittämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen valtion maksuperustelain 11 b §:n nojalla oikaisua. Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksessa, joka osoitetaan Suomen riistakeskukselle, on ilmoitettava seuraavat asiat:

- vaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot (postiosoite ja puhelinnumero tai sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset voidaan toimittaa)
- päätös, johon haetaan oikaisua, sekä se, millaista oikaisua vaaditaan ja millä perusteilla sitä vaaditaan.

Jos vaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja tarvittavat yhteystiedot.

Oikaisuvaatimuskirjelmän liitteet

Oikaisuvaatimuskirjelmään on liitettävä:

- päätös, johon maksun periminen perustuu, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys oikaisuvaatimusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu Suomen riistakeskukselle
- asiamiehen valtakirja, mikäli asiamiehenä ei toimi asianajaja tai yleinen oikeusavustaja.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Jos oikaisuvaatimusta ei ole tehty määräajassa, oikaisuvaatimus jätetään tutkimatta.

Oikaisuvaatimuskirjelmän toimittaminen

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa Suomen riistakeskukselle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Postittaminen tai muu toimittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Suomen riistakeskukselle ennen kuuden kuukauden määräajan päättymistä, jotta vaatimus voidaan tutkia. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, määräaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän.

Käsittelymaksu

Oikaisuvaatimukseen annettava päätös on maksuton.

Yhteystiedot

Suomen riistakeskuksen yhteystiedot löytyvät päätöksen etusivulta.